

Pan Andrzej Chaniecki
Burmistrz Miasta i Gminy Opatów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w Urzędzie Miasta i Gminy w Opatowie w dniach od 7 stycznia do 21 marca 2014 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Opatów za okres od 2010 roku do dnia zakończenia kontroli, ze szczególnym uwzględnieniem działalności w 2013 roku. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 21 marca 2014 r.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

W księgach rachunkowych 2013 roku ujęto koszty 2012 roku co najmniej na kwotę 4.160 zł dotyczące opłaty za korzystanie ze środowiska za II półrocze 2012 roku, co narusza art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości².

W 2013 r. wydatki z tytułu ekwiwalentu pieniężnego dla członków jednostek OSP, którzy uczestniczyli w działaniach ratowniczych w kwocie 849,60 zł zaklasyfikowano do paragrafu 4300 „Zakup usług pozostałych” klasyfikacji wydatków zamiast do paragrafu 3030 „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych”. Nieprawidłowość narusza zasady klasyfikacji określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych³.

Zaległości podatkowe zabezpieczone hipoteką przymusową ewidencjonowano w 2013 roku na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe” zamiast na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, co narusza zasady funkcjonowania konta 226 określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁴ oraz § 18

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.

² Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm., dalej ustawa o rachunkowości,

³ Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r.

⁴Dz. U. z 2013 roku, poz. 289, dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

rozporządzenia Ministra Finansów z 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego⁵.

W zakresie wykazania kwot skutków finansowych w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP za 2013 rok ustalono, że nieprawidłowo wykazano skutki finansowe udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości od osób prawnych w kwocie 67.101 zł, zamiast w kwocie 67.716 zł (zaniżono skutki o kwotę 615 zł), co narusza § 3 ust. 1 pkt 10 oraz § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzenia sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁶.

W zakresie realizacji budżetu

W latach 2011 – 2013 z rachunku bankowego dotyczącego obcych sum depozytowych dokonywano przelewów kwot, którymi zasilano rachunek bankowy budżetu Gminy w celu uzupełnienia braku środków pieniężnych na bieżące wydatki gminy. Powyższe kwoty zwracano na rachunek sum depozytowych po upływie od kilku do kilkudziesięciu dni. Nieprawidłowość narusza przepisy art. 6 ust. 1 w związku z art. 5 ustawy o finansach publicznych.

W zakresie dochodów budżetowych

Deklarację podatkową na podatek od nieruchomości Gminy Opatów na 2013 rok sporządzono nieprawidłowo - nie wykazano gruntów pozostałych (203.304 m²) zajętych pod drogami wewnętrznymi zwolnionych z podatku od nieruchomości na podstawie Uchwały Rady Miejskiej Nr XXXI/221/2012 z dnia 28 listopada 2012 roku (ze zmianami). Nieprawidłowość narusza art. 2 ust. 1 pkt 1 oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opatach lokalnych⁷. W trakcie kontroli w dniu 17.02.2014 roku Urząd Miasta i Gminy złożył prawidłowo sporządzoną deklarację na podatek od nieruchomości na 2013 rok.

W zakresie wydatków budżetowych

Od wykonawców uczestniczących w przetargu na udzielenie kredytu długoterminowego dla Gminy Opatów do wysokości 3.856.000 zł oraz na rozbudowę sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Opatowa ul. Sempołowska bezpodstawnie wymagano parafowania wzoru umowy, co narusza art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁸.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

⁵ Dz. U. Nr 208, poz. 1375

⁶ Dz. U. Nr 20, poz. 103

⁷ Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.

⁸ Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Opatów poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole kontroli, Burmistrz oraz Skarbnik Miasta i Gminy ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały, stosownie do zakresu czynności, na Skarbniku Miasta i Gminy. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Burmistrz Miasta i Gminy, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Miejskiej, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Burmistrzu (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

- 1.** W księgach rachunkowych roku obrotowego ujmować wszystkie obciążające jednostkę koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 2.** Prawidłowo stosować klasyfikację wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
- 3.** Zaległości podatkowe zabezpieczone hipoteką przymusową ujmować na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.
- 4.** W sprawozdaniach Rb-27S oraz Rb-PDP wykazywać prawidłowe kwoty skutków z tytułu obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień, umorzeń i zwolnień w podatkach, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 10, w związku z § 8 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego

stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹.

5. Zaprzestać zasilania rachunku bankowego budżetu gminy środkami pochodzącymi z rachunku sum depozytowych. Wydatki publiczne realizować ze środków publicznych, zgodnie ze wskazaniem art. 6 ust. 1 w związku z art. 5 ustawy o finansach publicznych.

6. Prawidłowo sporządzać deklarację na podatek od nieruchomości dla Urzędu Miasta i Gminy, w której należy wykazywać nierozdysponowane grunty, a także budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, stanowiące własność gminy, stosownie do art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

7. Zaniechać żądania od wykonawcy dostarczenia wraz z ofertą parafowanego wzoru umowy, albowiem nie stanowi on oświadczenia lub dokumentu niezbędnego do przeprowadzenia postępowania, o którym stanowi art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od pana Burmistrza zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Zbigniew Rękas

Do wiadomości:

Rada Miejska w Opatowie

⁹ Dz. U. z 2014 r. poz. 119